

Ida og Carl

Fortsat fra side 47

arbejde med mennesker i alle udsatte faser af tilværelsen. Og det er vores mål her i livet. Og i øvrigt kan disse forskellige typer af handicappede mennesker hjælpe hinanden et langt stykke hen ad vejen.

En yngling på 65

ASTMAFERIE ligner alt andet end en institution, og det er ikke mindst Idas fortjeneste.

- Det er vigtigt med hjemligt inventar i stedet for sygehusinventar, kulørt sengetøj i stedet for hospitalshvidt. Værelserne har egen indgang, der er brevsprække som derhjemme og så er der malerier og reproduktioner på væggene og grønne planter i vinduerne.

Og Ida selv er udtryk for farve- og livsglæde med de varme, levende øjne, det sorte hår og en flot rød kjole til at gøre portrættet færdigt. Og så er der Carl. Hendes diametrale modsætning: Lille, spinkel, næsten uanseelig af statur, men tag ikke fejl, der er krudt i denne yngling på 65. Eller som en patient udtrykker det:

- Carl ligger jo vandret i luften for os hele tiden, så det er da ikke så underligt, at han er blevet slebet lidt af.

- Sandheden er, siger Ida, - at jeg aldrig kunne have gennemført noget der blot lignede ASTMAFERIE uden Carls hjælp og støtte. Han har lige fra starten kunnet leve sig ind i det helvede, det KAN være for astmatikere. Vi ønsker IKKE at være isolerede samfundsborgere. Ind imellem kan jeg godt blive harm i hu, når jeg hører om holdningen rundt om i det offentlige eller på bistandskontorerne: - Astma er en kronisk sygdom, den kan ikke helbredes. Og dermed underforstået: De skal ikke have økonomisk støtte. Det er en hån mod de mennesker.

- Når jeg har set, hvor mange - ikke mindst børn - der er blevet helbredt hernede i god tid, så bliver jeg sur over den uforstand. Men samtidig giver det os al mulig grund til at kæmpe videre for denne sag.

PS. Hjemmets medarbejder mødte et pragtfuldt og gæstfrit ægtepar og en mængde glade og lykkelige patienter i Asserballeskov. For hvem livet får en ny start dér. Derfor bør denne adresse være kendt for alle interesserede i det ganske land: Rekreativcenteret, ASSERBALLESKOV v. Ida og Carl Jensen, 6440 Augustenborg. Tlf. 04-46 42 61. Giro 5 494613. ■

Den 25-årige Bodil Fich var så hårdt angrebet af astma, at hun til sidst ikke engang kunne slæbe sig ned i vuggestuen med sønnen David. Men så hørte hun om Ida og Carls „mirakel-center“ **ASTMAFERIE på Als.**

Bodil Fich, her med sønnen David, har opholdt sig 4 måneder i Astmacentret. Hun har lidt af svær allergi, siden hun var barn. I dag siger hun: - Jeg er blevet et nyt menneske!

Af TORBEN SCHMIDT – Foto: Find Clausen

Ida og Carl Nielsen foran det, der er blevet deres livsværk: Astmacentret på Als. Her har folk næsten slæbt sig ind over dørtærsklen for at blive helbredte.

Emma Jensen har lidt af astma i 48 år. Hun er sikker på, at opholdet hos Ida og Carl har forlænget hendes liv.

Uden Ida og Carls enestående hjælp havde jeg aldrig klareret det. Jeg har lidt af svær astma i 48 år og sammenlagt ligget over 11 år på sygehus, når anfaldene var værst. Siden 1974 er jeg kommet regelmæssigt på ASTMAFERIE her på Als, og jeg har fået det meget bedre. Et par gange her om året betyder, at jeg kan nøjes med meget ganske få og korte sygehusophold, når anfaldene bliver for

slemme. Og tænk engang, Ida lider selv af allergi.

74-årige Emma Jensen fra Nordjylland sidder i et lille træhus i rekreations-centret i Asserballeskov. Der er seks små huse af slagsen, charmerende som kolonihavehuse, foruden det nye anlæg med moderne værelser til patienterne. Der er plads til 50 ad gangen. Emma er ikke den eneste, der priser sig lykkelig over stedet.

Ida og Carl gjorde mig til et nyt menneske

Den 25-årige Bodil Fich, fra København har opholdt sig i centret i godt fire måneder:

- Jeg er blevet et andet menneske, fortæller Bodil med sin lille søn, David, på armen. - Til sidst var mine anfald blevet så slemme, at jeg ikke engang kunne slæbe mig ned til vuggestuen med David. Så blev jeg endelig sendt herover fra Rigshospitalet. Det er fantastisk, hvad Ida og Carl har udrettet fysisk og psykisk for mig.

Bodil har lidt af allergi siden hun var otte måneder gammel. Det vil for hende sige en stor følsomhed over for støv, dun, fjer og tæpper - på gulvene. Som for de fleste astmatikere betyder det en lang og sej kamp for at få luft:

- Man lærer at leve med det, skønt man er tvunget til at leve en anden form for liv end andre. Hvis ikke man har gode og forstående venner og familie, kan det meget let blive et helvede. Man bliver aldrig inviteret ud. Til sidst tør man heller ikke af angst for et anfald. Jeg kan heller ikke spise alting. Æg og fisk for eksempel, og det er med til at gøre det hele svært for éns omgangskreds. Min søster holder kat, og hvis hun skal besøge mig, må hun hver gang bade omhyggeligt og specielt vaske sit hår.

Bodil måtte opgave et historiestudium ved universitetet på grund af de stadig hyppigere anfald. Inden hun kom herover nåede hun at blive optaget på Håndarbejdets Fremme's kursus, for hun følte næsten, at det sidste hun magtede var at bruge hænderne til noget fornuftigt:

- Jeg havde det elendigt, da jeg ankom her til centret hos Ida og Carl. Jeg har set andre patienter komme her, Emma var for eksempel det rene

skind og ben, men efter kort tid bevæger de fleste sig glade og fornøjede rundt. Luften og den jon-rige jord er ideel for os. Det har en rensende virkning på luftrøret. Det har betydning uendelig meget for mig at være sammen med andre astmatikere. Man føler sig ikke alene om problemerne, ja man får endda overskud til at hjælpe og støtte andre. Det er skønt at blive fritaget for hele tiden at gå rundt og føle sig som et enestående tilfælde. Nu er jeg naturligvis spændt på, hvordan det skal gå, når jeg kommer tilbage til København igen. Men lige nu er livskraften meget højt oppe, slutter Bodil Fich. Og så går den kønne, unge pige ellers en tur ned til stranden med sin lille David.

Den viden kunne vi ikke holde for os selv

Og hvem er så Ida og Carl, der ifølge patienterne har udført små mirakler for dem. Og hvad er ASTMAFERIE egentlig for noget?

Ida og Carl Jensen sidder i privaten i den ene ende af centret og ser meget forlovede ud. Hun 57 år, han 65. Men der står en ungdommelig glorie af amatører omkring dem. De har det med at holde hinanden i hånden, hver gang lejligheden byder sig.

- Egentlig kan man sige, at det hele begyndte for 57 år siden, da jeg blev født med allergi, som har ligget til min familie igennem flere led, siger Ida med et smil. - Men nu vil jeg ikke gøre det til én lang sygehistorie, for det har naturligvis været hårdt, men hellere springe frem til 1955, da Carl og jeg blev gift. Vi boede i Sønderborg, og Carl arbejdede som fritidskonsulent og gjorde et stort arbejde for børnene og de unge.

- Så så, Ida, små slag, indskyder Carl, men lader i øvrigt ikke til at have det mindste imod Idas åbenlyse forelskelse. Han lider nemlig selv af samme lykkelige sygdom.

- Jo jo, Carl, ret skal være ret, lær Ida videre. - I 1958 fødte jeg et dejligt tvillingepar, men det blev hurtigt opdaget, at de også led af sygdommen. Men under et sommerophold herude i Asserballekov opdagede vi til vores store glæde, at begge børn fik det meget bedre. Også jeg selv.

- Det gik vi jo lidt og tænkte over inde i Sønderborg, fortsætter Carl, - da det nok en gang gik tilbage for Ida og børnene. Vores læge foreslog direkte, at vi skulle se at finde et andet sted at bo. Og så var der ikke længere nogen tvivl. Vi købte grunden her i Asserballe, og i 1961 kunne vi flytte ind.

- Det lyder næsten for utroligt, men begge børnene blev helt kureret for allergien, siger Ida. - Selv fik jeg det betydelig bedre. Vi havde været heldige at finde et sted med så gode luft-, jord- og klimaforhold, at vi ikke følte, vi kunne beholde det for os selv.

- Ja, prøv at forestille dig det overskud vi fik, da det gik så godt for børnene, siger Carl. - Der måtte simpelt hen ske noget. Resten af grunden lå hen som mark, og så gik vi ellers i gang for at hjælpe andre astmatikere. Fra videnskabelig side fik vi bekræftet, at stedet var så ideelt, som det kunne blive i Danmark. Fjernt fra forureningskilder og tæt på ren luft og jon-rig holdig jord.

Disse særlige forhold, måtte vi naturligvis også søge at bevare i boligerne, fortsætter Carl. - Materialer og overfladebehandlinger blev gennemprøvet af eksperter. Ingen fjer

og dun i sengetøjet, og ingen tæppegulve og tekstiler til at optage støvbakterier.

- De første seks træhuse gennemprøvede vi med patienter i 1965-68, og resultaterne var så gode, at landets sygehuse og socialministeriet blev interesseret.

I 70'erne gennemførte vi så med lån og tilskud og en meget stram økonomi den nye udvidelse, som vi ser det i dag. ASTMAFERIE blev godkendt af socialministeriet til rekreativt center, og der blev ydet tilskud fra amtskommunerne.

Og her må vi så lige gøre et kort ophold, fordi det hele lyder lidt for let. En tidligere patient fortæller:

- Dette center er kun kommet op at stå, fordi Ida og Carl har slidt og slåset for det med liv og sjæl. Ida har ringet land og rige rundt for at skaffe penge til stedet, og selv har de levet for et minimum. De har taget imod os i deres private hjem og hjulpet os socialt og menneskeligt. Hvordan de har kunnet overkomme det, er mig ufatteligt. Vi er mange, mange astmatikere, der er dem dybt taknemmelige og hos dem har fundet et slags andet hjem.

Vi må dele vor glæde med andre

- Hvad siger I til det, Ida og Carl?

- Det er da vidunderligt at kunne hjælpe andre mennesker, farer det ud af Ida. - Hvorfor er DET så fantastisk. Hvis heldet og lykken har tilsmilet dig og din familie, ville du så ikke gøre det samme. Jeg har selv været henvist til sygehuset, og mine børn ville have tilbragt en stor del af deres liv dér. Kan du ikke se det. Vi er simpelt hen så glade og lykkelige sammen, at vi må dele den glæde med andre.

Det skal ikke være nogen hemmelighed, at ASTMAFERIE er meget hårdt økonomisk betrængt i disse krise- og nedskæringsstider. Skønt den selvejende institution har en stor og trofast medlemsskare blandt læger, tidligere patienter og deres familier, der hvert år yder et bidrag til driften, kører det alligevel hårdt. Derfor har Ida og Carl også åbnet deres institution for enlige mødre, der er kommet ud i krise og for rekonvalescenter efter svære operationer:

- Der er så stor sammenhæng mellem legemlige og psykiske lidelser, fortæller Carl. - Det hjælper en smule på økonomien, men først og fremmest kommer vi til at (Fortsættes side 73)